

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2909

Vragen van het lid **Maij** (PvdA) aan de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *de noodsituatie in de Centraal-Afrikaanse Republiek (CAR)* (ingezonden 12 juli 2013).

Antwoord van minister **Ploumen** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 31 juli 2013).

Vraag 1

Kent u het bericht van Artsen Zonder Grenzen «Centraal-Afrikaanse Republiek op drempel van crisis»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat Nederland zelfstandig en in EU-verband druk moet uitoefenen op internationale organisaties als de VN en de Afrikaanse Unie om de hulp te bieden die aan de Centraal-Afrikaanse bevolking beloofd is? Zo ja, hoe bent u dit voornemens te doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ja. Tijdens diverse gesprekken en marge van de AU Top op 25 mei heb ik mijn zorgen geuit over de situatie in de Centraal-Afrikaanse Republiek (CAR). Op mijn aandringen is de situatie in de CAR besproken op de Raad Buitenlandse Zaken/ Ontwikkelingssamenwerking op 28 mei. Hierbij heb ik de Hoge Vertegenwoordiger van de EU en mijn EU-collega's opgeroepen de Afrikaanse Unie aan te moedigen een actieve rol te spelen om de situatie vlot te trekken. Daarop heeft de EU een crisisplatform voor de CAR opgezet en het voorzitterschap op zich genomen van de *Peace Building Commission* (PBC) van de Verenigde Naties die zich over de situatie in de CAR buigt. Het voorzitterschap van deze groep was lang vacant.

Daarnaast bezocht van 19-22 juni een EU-missie de CAR om te bezien hoe de EU kan bijdragen aan stabilisering en herstel van veiligheid. Op 11 en 12 juli was EU Commissaris voor Internationale Samenwerking, Humanitaire Hulp

¹ <http://www.artsenzondergrenzen.nl/over-ons/nieuwsarchief/azg-rapport-car-crisis.aspx?lang=nl-nl>

en Crisisbestrijding, Kristalina Georgieva, in de CAR om zich op de hoogte te stellen van de humanitaire situatie en internationale aandacht voor de CAR te vragen.

Vraag 3

Bent u bereid te bekijken of een extra bijdrage van Nederland voor noodhulp in de CAR mogelijk is? Deelt u de opvatting dat een Nederlandse financiële bijdrage extra kracht geeft aan een eventuele Nederlandse oproep in internationaal verband om de beloofde hulp te leveren aan de bevolking van de CAR? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Vooralsnog overweeg ik geen extra bijdrage voor noodhulp in de CAR. Nederland draagt bij aan noodhulp in de CAR via de jaarlijkse algemene bijdrage aan het Central Emergency Response Fund (CERF) van de VN. Nederland is met een jaarlijkse bijdrage van 40 mln. EUR een grote donor van dit fonds voor acute levensreddende hulp. Uit het CERF werd tot nu toe in 2013 voor 7 mln. USD aan noodhulpactiviteiten in de CAR gefinancierd. Daarnaast draagt Nederland ook bij aan humanitaire hulp in de CAR via de EU (DG ECHO) en via algemene bijdragen aan UNHCR (38 mln. EUR), WFP (36 mln. EUR) en ICRC (25 mln. EUR). Verder kondigde de Europese Commissie op 11 juli een additionele bijdrage aan van 8 mln. EUR voor humanitaire hulp aan de CAR, in aanvulling op de 12 mln. EUR die eerder dit jaar was toegekend.

Vraag 4

Deelt u de mening dat het inhumain is hoe de Seleka-beweging, die een staatsgreep heeft gepleegd en momenteel de facto de macht heeft, tijdens haar opmars ziekenhuizen heeft geplunderd en het volk nu aan haar lot overlaat? Zo ja, op welke wijze spreek u de vertegenwoordigers van de Seleka-beweging dan wel de de facto regering van de CAR aan op hun verantwoordelijkheid, hetzij bilateraal, hetzij in VN- of EU-verband? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Ja, de situatie in de CAR is sinds de machtsovername door de Seleka-beweging erg zorgelijk. Aangezien de CAR geen partnerland is van Nederland, vind ik het van belang dat de EU zich nadrukkelijk actief bezig houdt met de situatie in het land. Dit gebeurt onder meer door het EU voorzitterschap van de PBC.

Vraag 5

Wat is uw appreciatie van de wijze waarop lokale mensenrechtenorganisaties in de CAR onder druk staan van de Seleka-beweging en in hun werk worden belemmerd? Op welke wijze staat Nederland lokale organisaties en mensenrechtenverdedigers bij die direct of indirect steun ontvangen van de Nederlandse overheid?

Antwoord 5

Al voor het Seleka-offensief kenmerkten de beperkte groep mensenrechtenorganisaties zich in de CAR door sociale verdeeldheid en beperkte capaciteit. Het Seleka-offensief en met name de daarmee gepaard gaande onveiligheid heeft hun bewegingsruimte nog verder beperkt. Nederland is door de beperkte aanwezigheid in de CAR niet in staat directe of indirecte steun aan lokale organisaties en mensenrechtenverdedigers te verstrekken. Via MFS II draagt Nederland wel bij aan de alliantie «Samen voor verandering – Communities of change». Deze alliantie is actief in CAR met een programma gericht op conflicttransformatie.

Vraag 6

Wat betekent de coup en de toenemende humanitaire nood in de Centraal-Afrikaanse Republiek voor de stabiliteit van de regio en de impact van ontwikkelingssamenwerking? Hoe spant Nederland zich in om stabiliteit te waarborgen, hetzij bilateraal, hetzij in EU- en/of VN-verband?

Antwoord 6

De regio is erg instabiel, als gevolg van conflictsituaties in onder andere DRC, Sudan, alsook tussen Sudan en Zuid-Sudan. De coup en de daarmee gepaard gaande plunderingen hebben tot gevolg gehad dat hulporganisaties hun activiteiten hebben moeten staken. Door het vertrek van de meeste NGO's, de onveilige situatie en de verminderde bereikbaarheid, is de uitvoering van meerdere EU-projecten in de CAR opgeschort. In sommige delen van het land wordt de uitvoering van EU-projecten inmiddels geleidelijk hervat. Het herstel van de Europese ontwikkelingssamenwerking in de CAR is echter afhankelijk van het herstel van de veiligheid in Bangui en in de rest van het land. De EU draagt bij aan het stabilisatieprogramma dat gericht is op de crisis die na de coup is ontstaan.

Vraag 7

Klopt het dat de CAR op de drempel staat van een grote malariacrisis? Zo ja, hoe beoordeelt u dit en op welke wijze kunt u hier iets betekenen?

Antwoord 7

Malaria is endemisch in de CAR met een piek in het regenseizoen tussen juni en september. Vanwege het Seleka-offensief zijn bevolkingsgroepen de jungle in gevlucht. In combinatie met de opschorting van de activiteiten voor preventie van malaria door internationale organisaties heeft dit ertoe geleid dat het aantal malariagevallen met 33% is toegenomen: één van de meest acute malariacrisissen van de afgelopen jaren. Samen met de toegenomen ondervoeding is dit ernstig. Hulporganisaties hebben nauwelijks toegang tot de getroffen bevolking. Nederland draagt via het *Global Fund to fight Aids, Tuberculosis and Malaria* bij aan malariabestrijding in de CAR. In de periode van 2009–2012 besteedde het *Global Fund* USD 5,26 mln. in de CAR; voor de komende periode is nog USD 8,7 mln. beschikbaar.